

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku I. O.

przy uczestnictwie M. K. i B. K.

o dział spadku, zniesienie współwłasności i podział majątku wspólnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 stycznia 2017 r.,

zażalenia uczestniczki B. K.

na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 5 sierpnia 2016 r., sygn. akt II Ca ...0/14,

1. oddała zażalenie;

2. przyznaje adwokat M. S. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w K. kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) wraz z należnym podatkiem od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestniczce B. K. w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2016 r. Sąd Okręgowy w K. ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 28 989 zł i odrzucił skargę kasacyjną uczestniczki B. K. od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie z wniosku I. O. przy uczestnictwie M. K. i B. K. o dział spadku, zniesienie współwłasności i podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, którym zmieniono postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 19 września 2014 r.

Sąd uznał, że skarżąca błędnie podała łączną wartość nieruchomości będących przedmiotem podziału, tj. kwotę 325 853 zł, jako wartość przedmiotu zaskarżenia. Niezasadne było również późniejsze podanie przez nią jako wartości przedmiotu zaskarżenia kwoty 250 000 zł, odpowiadającej wartości przedmiotu zaskarżenia określonej w apelacji.

W skardze kasacyjnej uczestniczka nie zakwestionowała sposobu podziału nieruchomości i zniesienia współwłasności, lecz postawiła zarzuty co do ustalenia wartości udziałów (metody ich oszacowania) i rozłożenia na raty dopłaty zasądzonej od niej na rzecz wnioskodawczyni. Zmierzała bowiem do zmniejszenia wartości udziałów przypadających uprawnionym, a tym samym obniżenia zasądzonej od niej dopłaty. Tylko w tym można dopatrzeć się interesu skarżącej we wniesieniu skargi kasacyjnej. Wartość tego interesu nie mogła więc przekraczać wysokości kwoty dopłaty zasądzonej od skarżącej na rzecz I. O., tj. kwoty 28 988,83 zł.

W związku z tym, że w sprawach o dział spadku, zniesienie współwłasności lub o podział majątku wspólnego skarga kasacyjna jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi przynajmniej 150 000 zł (art. 519¹ § 2 i § 4 pkt 4 k.p.c.), a w wypadku skarżącej wartość ta wynosi najwyżej 28 989 zł, jej skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu (art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Uczestniczka B. K. wniosła zażalenie na postanowienie z dnia 5 sierpnia 2016 r. Zarzuciła naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c. i na tej podstawie wniosła o

uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, o zniesienie współwłasności i o dział spadku wartością przedmiotu zaskarżenia jest nie wartość całego majątku podlegającego podziałowi, lecz wartość interesu majątkowego, którego dotyczy zaskarżenie. Z reguły nie można ona przekraczać wartości udziału w dzielonym majątku uczestnika wnoszącego skargę kasacyjną (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004. Nr 4, poz. 60, z dnia 3 czerwca 2009 r., IV CSK 107/09, nie publ., z dnia 6 maja 2010 r., II CZ 38/10, nie publ., z dnia 13 marca 2015 r., III CZ 13/15, nie publ., z dnia 6 listopada 2015 r., II CZ 76/15, nie publ.).

W niniejszej sprawie zarzuty uczestniczki B. K. w istocie sprowadzają się do podważenia wartości udziałów osób uprawnionych w majątku podlegającym podziałowi, przy czym skarżąca nie wskazała konkretnie, w jakiej mierze należałoby zmienić wartość ustaloną przez Sąd Okręgowy. Skarżąca zmierza do wykazania, że wartość poszczególnych udziałów powinna być mniejsza niż wartość całego majątku podlegającego podziałowi (dzielonych nieruchomości). W jej ocenie udział w prawie (np. współwłasności nieruchomości) jest prawem mniej wartościowym niż całe prawo. W efekcie wartości poszczególnych udziałów nie można ustalać przez arytmetyczne wyliczenie wynikające z iloczynu udziału z wartością całego prawa.

W świetle skargi kasacyjnej należy przyjąć, że celem zarzutów co do ustalenia wartości udziałów jest wyłącznie to, aby przez zmniejszenie tej wartości doprowadzić do obniżenia wysokości dopłaty, którą zasądzono od skarżącej. Trafnie więc przyjął Sąd Okręgowy, że maksymalną wartość przedmiotu zaskarżenia w tej sytuacji może wyznaczać tylko wysokość tej dopłaty, tj. kwota 28 988,83 zł. Wartością przedmiotu zaskarżenia nie jest natomiast w takiej sytuacji ani wartość całego podlegającego podziałowi majątku, ani nawet wartość udziału w nim przypadającego skarżącej.

Odrzucenie skargi kasacyjnej skarżącej przez Sąd Okręgowy było w związku z tym zasadne (art. 519¹ § 2 i § 4 pkt 2 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu uczestnicze B. K. przez adwokat M. S. orzeczono na podstawie § 4 ust. 1-3, § 11 pkt 6) i § 12 pkt 3 w zw. z § 8 i § 16 ust. 2 pkt 2) i § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801).

jw

kc